

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/7/2020
Identifikačné číslo spisu:	0019200143
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:0019200143.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C.. Y. Y.É., bývajúceho v K., G. XX, zastúpeného JUDr. Vladimírom Filičkom, PhD., advokátom v Košiciach, Kováčska 28, proti žalovanému Združeniu na ochranu práv investorov - občanov, so sídlom v Bratislave, Strakova 1, IČO: 45 741 867, zastúpenému Advokátskou kanceláriou ELBA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Čachtická 13, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 58 Cr 3/2020, o nesúhlase s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Na prejednanie veci, vedenej na Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 58 Cr 3/2020 a na Okresnom súde Michalovce sp. zn. 7 Csr 1/2019, je vecne a miestne príslušný Okresný súd Michalovce.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V predložil spor vedený pod sp. zn. 58 Cr 3/2020 na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu veci Okresným súdom Michalovce. Nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil tým, že Okresný súd Michalovce mu postúpil spor podľa § 40 C.s.p. v spojení s § 28 písm. a/ C.s.p. až po tom, ako v spore otvoril pojednávanie, vo veci meritórne konal, spor odročil na verejné vyhlásenie rozsudku, ktoré následne zrušil a opäť vykonával dokazovanie. S poukazom na § 41 C.s.p. Okresný súd Bratislava V zdôraznil, že Okresný súd Michalovce svoju príslušnosť v spore založil vyššie uvedeným postupom.

2. Podľa § 43 ods. 2 C.s.p., ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané. V danom prípade, keďže Okresný súd Michalovce postúpil vec Okresnému súdu Bratislava V a tento predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s tým, že na konanie nie je príslušný, o spore o príslušnosť rozhoduje súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Bratislava V a Okresnému súdu Michalovce, ktorým je Najvyšší súd Slovenskej republiky.

3. Podľa § 36 ods. 1 a 2 C.s.p. konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

4. Podľa § 19 písm. d/ C.s.p. popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

5. Podľa § 20 písm. e/ C.s.p. namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania, ak ide o konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania okrem spotrebiteľského rozhodcovského konania; ak sa miesto rozhodcovského konania nenachádza na území Slovenskej republiky, na konanie je príslušný súd, v ktorého obvode má žalovaný adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo organizačnú zložku, ak ide o zahraničnú právnickú osobu; ak žalovaný nemá v Slovenskej republike adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo organizačnú zložku, ak ide o zahraničnú právnickú osobu, na konanie je príslušný súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo organizačnú zložku, ak ide o zahraničnú právnickú osobu.

6. Podľa § 40 C.s.p. súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

7. Podľa § 41 C.s.p. súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

8. V danej veci ide o rozhodcovské konanie, v ktorom sa žalobca ako fyzická osoba domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného na základe rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve o pôžičke. Príslušnosť bola založená podaním žaloby na miestne a vecne príslušný Okresný súd Michalovce podľa § 19 písm. d/ C.s.p. a trvá až do skončenia sporu. Platí totiž, že ak po začatí konania (bez ohľadu na spôsob jeho začatia) je zákonne založená miestna a vecná príslušnosť, počas trvania konania sa nezmení, aj keby sa zmenili okolnosti, ktoré boli pôvodne rozhodujúce pre jej určenie (zásada perpetuatio fori). Trvanie vecnej a miestnej príslušnosti je odôvodnené tým, že príslušný súd by mal vec, ktorú začal pojednávať, aj právoplatne rozhodnúť bez toho, aby na to mali vplyv rôzne skutočnosti (napr. na strane účastníkov, výsledok vykonaného dokazovania, či prípadne zmena právnej úpravy, pokiaľ nie je v nej výslovne uvedené inak). Zásada nemennosti vecnej a miestnej príslušnosti má všeobecnú platnosť a vzťahuje sa na základné konanie, sporové i nespоровé veci, na prvoinštančné i opravné konanie, na výkon rozhodnutia i exekučné konanie. Z uvedenej zásady existujú výnimky, napr. v § 39 C.s.p.

9. Keďže s poukazom na vyššie uvedené výlučnú miestnu príslušnosť súdu možno skúmať (len) na začiatku konania, resp. pri prvých procesných úkonoch žalovaného, je nesprávna úvaha Okresného súdu Michalovce, ktorý sa až po meritórnom prejednaní sporu a na základe vykonaného dokazovania, najmä z predloženého rozhodcovského spisu, domnieval, že na posúdenie kauzálnej aj miestnej príslušnosti predmetného sporu sa má aplikovať ustanovenie § 20 písm. e/ C.s.p. v spojení s § 28 ods. 1 písm. a/ C.s.p., podľa ktorého na konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania okrem spotrebiteľského rozhodcovského konania je príslušný Okresný súd Bratislava V pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre. V tejto súvislosti najvyšší súd poznamenáva, že zásada perpetuatio fori nemá v daných okolnostiach vplyv na meritórne právne posúdenie prejednávaneho sporu.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci, vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením mu veci z Okresného súdu Michalovce je dôvodný, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.